

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: O. K.
st. přísl. X
zastoupen Mgr. Leonidem Kušnarenkem
advokátem se sídlem Polská 4, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 6. 3. 2025, č. j. OAM-93/ZA-ZA11-LE05-EX-2025,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl tak,

- že se žalobci azyl podle ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje, a doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nelze udělit.
2. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce podal dne 22. 1. 2025 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále též „ČR“). Z údajů poskytnutých k žádosti a pohovoru ze dne 27. 1. 2025 vyplývají následující skutečnosti.
 3. Žalobce sdělil, že je ukrajinské státní příslušnosti, ukrajinské národnosti a pravoslavného vyznání. Ke svému politickému přesvědčení uvedl, že žádné nemá, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani skupiny, a není politicky aktivní. Je svobodný, bezdětný, je zdravý a nemá žádná omezení. Ve vlasti žil v Záporoží. Na Ukrajině je trestně stíháný, protože se v roce 2021 v Záporoží pobil. O mezinárodní ochranu požádal proto, že dne 31. 1. 2025 měl v ČR proběhnout soud kvůli jeho vydání na Ukrajinu. Žalobce tam nechce, protože nechce válčit.
 4. V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že na Ukrajině s ním neproběhne žádný soud a pošlou ho rovnou do války, což pro něj bude znamenat smrt. Na Ukrajině neměl žádné problémy s bezpečnostními či jinými státními orgány a neměl ani problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. V případě návratu do vlasti se obává války.
 5. Dne 18. 2. 2025 v rámci doplňujícího pohovoru žalobce dále uvedl, že z Ukrajiny odjel v březnu 2021, protože měl pracovní vízum v ČR. Od té doby se na Ukrajinu nevrátil. Ke svému trestnímu stíhání uvedl, že neví, kdy bylo zahájeno, protože byl v té době už v ČR. Dozvěděl se o něm v říjnu 2023, když jej kontrolovala policie a v rámci kontroly zjistila, že na žalobce byl vydán mezinárodní zatykač. Stíhán je za ublížení na zdraví, v lednu 2021 poškozenému způsobil ranou pěstí vážné zranění břicha, konkrétně jater, a musel jít na operaci. Žalobce poškozenému poté nabídl finanční kompenzaci. K incidentu došlo tak, že poškozený dlužil žalobci nějaké peníze a skrýval se před ním. Žalobce peníze potřeboval na cestu, proto šel za poškozeným a chtěl jej praštit do hrudníku, ale netrefil se a praštil jej do břicha. Dopustil se toho ve vzteku, poškozený jej provokoval svým vzhledem a tím, že mu nechtěl peníze vrátit, i když věděl, že je žalobce potřebuje. Hrozí mu odnětí svobody na 5-7 let. Žalobce by se chtěl na Ukrajinu vrátit a věc vyřešit, ale bojí se války. Návrat na Ukrajinu by pro něj znamenal povolání do armády, což je v podstatě rozsudek smrti. Žalobce nemá žádné zkušenosti, nikdy nedržel v ruce zbraň. Nebezpečí spatřuje žalobce i v tom, že na Ukrajině žije v oblasti, která je 30 km od fronty a která je stále bombardována.
 6. Podle žalovaného bylo v průběhu správního řízení objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha žalobce zabránit vydání k trestnímu stíhání na Ukrajinu a obava z ohrožení života v důsledku války na Ukrajině – jednak v rámci bojů v případě povolání do armády, jednak z důvodu bombardování, pokud by povolán nebyl.
 7. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce vycházel především z jeho výpovědí, ze sdělení Ministerstva spravedlnosti ČR č. j. MSP-1069/2023-MOT-T/40, z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 8. 2024, č. j. 1 Nt 501/2024-206 a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 9. 2024, č. j. 14 To 113/2024-233. Dále žalovaný vycházel z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel

z Informace OAMP – Ukrajina: Politická a bezpečnostní situace ze dne 22. 1. 2025 a z Informace OAMP – Ukrajina – Trestní zákoník č. 2341-III ze dne 5. 4. 2001 ve znění zákona č. 1576-IX ze dne 29. 6. 2021 – článek 12. Klasifikace trestných činů, článek 121. Úmyslné závažné ublížení na zdraví ze dne 20. 2. 2025.

8. Žalovaný vyhodnotil příběh žalobce z hlediska možného pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu tak, že žalobce neuvedl v průběhu řízení žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce sdělil, že nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl v žádné politické straně ani skupině a nikdy nevyvíjel žádnou politickou aktivitu. Na Ukrajině nikdy neměl žádné problémy.
9. Žalovaný rovněž nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce jako důvod své žádosti uvedl skutečnost, že příslušný soud rozhodl o přípustnosti jeho vydání k trestnímu stíhání na Ukrajinu. Trestní stíhání v zemi původu není samo o sobě pronásledováním. Žalobce neuvedl žádnou skutečnost, která by naznačovala, že trestní stíhání na Ukrajině by mohlo být považováno za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Naopak výslovně přiznal, že se jednání, které je mu kladeno za vinu, skutečně dopustil. Co se pak týče obavy z možného povolání do armády a nasazení v bojích, ani tato skutečnost není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Branná povinnost a povinná vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem. Obecně se nejedná o jednání podřaditelné pod pronásledování, a to ani v případě, že by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti na bojových akcích ve válečném konfliktu. Za důvod udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat ani situaci probíhajícího vojenského konfliktu na Ukrajině.
10. Žalobce dle žalovaného rovněž nesplňoval důvody k udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny.
11. Při posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou a uvedl, že je zdravý a nemá žádné zvláštní potřeby. Ani trestní stíhání v zemi původu není důvodem zvláštního zřetele hodným pro udělení humanitárního azylu.
12. Doplnkovou ochranu žalovaný žalobci neudělil podle § 15a zákona o azylu, neboť žalobce je důvodně podezřelý z toho, že spáchal vážný zločin. Žalovaný konstatoval, že jednání, kterého se žalobce dopustil, lze považovat za vážný zločin. Podle ukrajinského i českého právního řádu se úmyslné ublížení na zdraví obecně považuje za vážný zločin. Zločinu těžkého ublížení na zdraví, z něhož je žalobce podezírán a pro který je žádáno jeho vydání, je podle žalovaného nesporně vážným zločinem ve smyslu zákona o azylu. Podezření ze spáchání tohoto trestného činu rovněž považoval žalovaný za důvodné, neboť žalobce v průběhu správního řízení přiznal, že se jednání skutečně dopustil, byť uváděl, že ne úmyslně. Nejsou tedy žádné pochybnosti o tom, že existuje důvodné podezření, že se žalobce dopustil vážného zločinu. Proto žalovaný přistoupil k aplikaci § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

II. Žaloba

13. V žalobě žalobce uvedl, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil individuální situaci žalobce a jeho výpovědi považoval za nevěrohodné, aniž by je porovnal s relevantními zdroji. Žalovaný nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, ani nepřihlédl ke zprávám mezinárodních lidskoprávních institucí a opominul aktuální situaci na Ukrajině. Napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněné a nepřezkoumatelné.
14. Žalobci v případě návratu hrozí trestní stíhání a mučení ve vězeňské vazbě, nedobrovolná mobilizace, která je v rozporu s jeho svědomím a přesvědčením, a existenční ohrožení v důsledku vojenského konfliktu a zhroucení řádných institucí v zemi původu. Žalovaný nevzal v potaz relevantní podklady a odkazy na mezinárodní zprávy předložené žalobcem.
15. Soud by měl zohlednit, že Ukrajina je země destabilizovaná ozbrojeným konfliktem, jsou zde zaznamenávány případy porušování lidských práv, včetně mučení, vynucených zmizení a politického pronásledování. Žalobce je navíc ve vězeňské detenci, což zintenzivňuje jeho zranitelnost a vylučuje možnost dobrovolného návratu.
16. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žalobních námitek a nesouhlasil s nimi, neboť neprokazují nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí.
18. Dále žalovaný shrnul obsah tvrzení žalobce a průběh správního řízení, a odkázal na obsah správního spisu. Žalovaný v průběhu správního řízení neshledal, že by žalobce vyvíjel ve své vlastní činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Neuvedl ani nic, co by vedlo k závěru, že by byl ve vlastní vystaven jakémukoliv jednání podřaditelnému pojmu pronásledování. Žalovaný nedospěl ani k závěru, že by žalobce mohl ve vlastní povinnosti odůvodněnou obavu z pronásledování podle zákona o azylu.
19. Po pečlivém posouzení výpovědi dále žalovaný dospěl k závěru, že je nutné na žalobce aplikovat § 15a zákona o azylu. Žalobce je na Ukrajině stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu úmyslného těžkého ublížení na zdraví, který je podle ukrajinského trestního práva považován za závažný zločin. Tentýž čin by v ČR mohl být kvalifikován jako zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 trestního zákoníku. Podle českého trestního práva by se tak jednalo o zločin zvláště závažný. Obecně je tedy tento zločin možné považovat za vážný.
20. Žalovaný je toho názoru, že v průběhu správního řízení zjistil skutečný stav věci. Žalobce nepodal žádné návrhy na doplnění správního spisu, s podklady pro vydání rozhodnutí se ani neseznámil. Žalovaný má za to, že se při posuzování žádosti žalobce nedopustil žádné nezákonnosti. Je zcela patrné, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu, aby unikl zodpovědnosti za své trestní jednání a nemusel se zodpovídat před trestním soudem na Ukrajině.
21. Proto žalovaný na základě uvedeného navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

22. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu.
23. V souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Při posuzování věci měl přitom na zřeteli čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 tohoto ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU[.]“. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádosti o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.

24. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
25. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti.
26. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
27. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co ho vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
28. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
29. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřipadnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.
30. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v první řadě přezkoumal napadené rozhodnutí co do neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu.
31. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že *mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.*
32. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění *se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
33. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu *se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo*

jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.

34. Po individuálním posouzení případu žalobce dospěl soud k závěru, že žalobce nebyl ve své vlasti, tedy na Ukrajině, politicky aktivní v rozsahu, aby bylo možné dospět k závěru, že byl azylově relevantním způsobem pronásledován pro zastávání nebo uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu.
35. Žalobce nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem politické strany či organizace a nebyl politicky nijak aktivní. Nesdělil, že by na Ukrajině jakýmkoliv způsobem uplatňoval politická práva či svobody, nelze ani uzavřít, že byl na Ukrajině v této souvislosti vystaven jakémukoliv pronásledování. Žalobce naopak uvedl, že na Ukrajině neměl nikdy žádné problémy.
36. Podle názoru krajského soudu nebylo rovněž prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů taxativně uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.
37. Žalobce jako jeden z důvodů své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl skutečnost, že český soud rozhodl o přípustnosti jeho vydání k trestnímu stíhání na Ukrajinu.
38. Obecně lze uvést, že trestní stíhání v zemi původu samo o sobě není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Trestní stíhání v zemi původu by muselo mít relevantní prvky pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Trestní stíhání žalobce na Ukrajině však takové prvky nemá, resp. žalobce nic takového ani netvrdil. Naopak přiznal, že se dopustil jednání, které je mu kladeno za vinu. Soud shodně s žalovaným tedy neshledal, že by trestní stíhání žalobce jakkoliv souviselo s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo se zastáváním určitých politických názorů. Ostatně ke stejnému závěru dospěl i Krajský soud v Ústí nad Labem v usnesení ze dne 1. 8. 2024, č. j. 1 Nt 501/2024-206 (ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 9. 2024, č. j. 14 To 113/2024-233).
39. Dalším důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla žalobcova obava z války na Ukrajině a z jeho možného odvedení do armády a nasazení do bojů.

40. K tomu soud uvádí, že branná povinnost a povinná vojenská služba patří k základním státoobčanským povinnostem. Snaha vyhnout se nástupu do vojenské služby a dezerce nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Samotné odmítání vojenské služby tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nezakládá a není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. A to ani tehdy, pokud by byl výkon vojenské služby spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Branná povinnost je totiž sama o sobě zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. Azs 113/2015-30, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015-43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015-34). Pokud tedy občan plní brannou povinnost a v rámci mobilizace se zapojí do ozbrojeného konfliktu, v němž je ohrožena svrchovanost a územní celistvost bránícího se státu (což je ostatně i případ Ukrajiny v aktuálně probíhajícím konfliktu), je třeba považovat brannou povinnost a vojenskou službu za státoobčanskou povinnost (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016-34). V případě žalobce ani soud neshledal, že by případný výkon vojenské služby měl představovat pronásledování ve smyslu zákona o azylu.
41. Obecná obava žalobce z války na Ukrajině pak rovněž není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Ozbrojený konflikt sice může znamenat ohrožení. Výslovně však může být pouze důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
42. Za správné, zákonné, zjištěným skutečnostem odpovídající a náležitě odůvodněné považuje krajský soud neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu.
43. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle ustanovení § 12 nebo 14 citovaného zákona. Navíc ve vztahu k neudělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
44. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu*.
45. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkouvává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 -55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda
nevybočilo
z
mezi
a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda

premisu takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“

46. Pokud tedy žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem. Žalobce se ostatně udělení humanitárního azylu ani zvlášť nedomáhal, ani neuvedl žádné skutečnosti, odůvodňující udělení humanitárního azylu.
47. Nakonec soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro vyloučení žalobce z doplňkové ochrany ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud je přitom toho názoru, že žalovaný postupoval při aplikaci vylučující klauzule v souladu se zákonem a judikaturou.
48. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu *doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu.*
49. Výkladem pojmu „vážný zločin“ ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval ve své judikatuře. V rozsudku ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, č. 3546/2017 Sb. NSS, vyslovil, že „[p]ojem „vážný zločin“ [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] je autonomním pojmem azylového práva a je třeba jej vykládat s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.). Závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kvalifikován jako zvlášť závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu.“ V citovaném rozsudku vyšel Nejvyšší správní soud z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 9. 11. 2010 ve spojených věcech C-57/09 a C-101/09, *Spolková republika Německo proti B a D*, z něž plyne, že každý případ musí být posouzen ve světle známých konkrétních skutečností.
50. Při posuzování, zda je určité jednání „vážným zločinem“ ve smyslu § 15a zákona o azylu, je třeba posuzovat jak individuální, tak typový charakter předmětného jednání, přičemž pouze typové zhodnocení nepostačuje (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2016, č. j. 49 Az 71/2015-26, č. 3537/2017 Sb. NSS). Stejně tak je nerozhodná pouhá výše trestu (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 13. 9. 2018, C-369/17, *Shajin Ahmed*).

Správní orgán musí posoudit individuální okolnosti případu, posoudit závažnost zločinu ve světle všech polehčujících a přitěžujících okolností a rovněž všech dalších relevantních subjektivních nebo objektivních okolností, ať již nastaly před činem nebo po něm, jak Nejvyšší správní soud připomněl v usnesení ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018-28. *„Ačkoli může být kvalifikace činu z hlediska terminologie trestního práva jedním z kritérií, ke kterým je žalovaný povinen přihlídnout (jakkoli kritériem výchozím), z hlediska požadavku souladnosti rozhodnutí o mezinárodní ochraně s kvalifikační směrnicí nemůže být jediným. V kontextu případu stěžovatele budou dalšími okolnostmi, které je třeba vzít v úvahu, povaha a závažnost činu spáchaného stěžovatelem a v souvislosti s ní výše uloženého trestu, míra účasti stěžovatele na trestné činnosti, skutečnost, že nedošlo k dokonání trestného činu (včetně příčiny, proč se tak nestalo) či skutečnost, že stěžovatel již trest odnětí svobody vykonal.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 309/2016-28). Přesto Nejvyšší správní soud zdůraznil, že tento výčet kritérií není pro správní orgán nijak závazný; kritéria musí reflektovat konkrétní specifika případu a uvedený výčet je pouze demonstrativní (tamtéž).

51. Z citované judikatury tedy plyne, že pro řádné posouzení, zda konkrétní trestná činnost spadá pod rozsah neurčitého právního pojmu „vážný zločin“, nepostačuje jen mechanické zhodnocení výše trestu nebo jeho kvalifikace jako zločinu či zvlášť závažného zločinu podle trestního zákoníku. Takové zhodnocení by dostatečně nebralo v potaz jednak to, že jde o azylový, nikoli trestněprávní termín, a navíc jde o pojem, jež není možné vyložit jen na základě vnitrostátního práva. Naopak je nutné posoudit i další specifické okolnosti konkrétního případu. Nelze tedy činit jednoduchý závěr, že podezření ze zločinu, který by se podle českého práva považoval za zvlášť závažný zločin, nutně povede k naplnění definice „vážného zločinu“ podle § 15a zákona o azylu.
52. V nyní projednávané věci přitom z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 8. 2024, č. j. 1 Nt 501/2024-206 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 9. 2024, č. j. 14 To 113/2024-233 vyplynulo, že žalobce je na Ukrajině podezřelý ze spáchání trestného činu úmyslného těžkého ublížení na zdraví podle článku 121 části 1 trestního zákoníku Ukrajiny, který je považován za „závažný zločin“. Žalobce sám připustil, že s poškozeným měl konflikt, během kterého mu zasadil ránu do oblasti břicha, čímž mu způsobil poranění spojené s rupturou jater a vnitřním krvácením a nutností následné hospitalizace a operace.
53. Krajský soud se pak ztotožňuje s hodnocením žalovaného v napadeném rozhodnutí, kde obecně akcentoval závažnost skutku, z jehož spáchání je žalobce podezřelý. Charakter jednání žalobce lze považovat za násilný, následkem byla těžká újma na zdraví poškozeného, jelikož mu žalobce svým jednáním poškodil životně důležitý orgán. Co se týče zločinu, z něhož je žalobce podezřelý, žalovaný konstatoval, že se nepochybně jedná o zločin „vážný“ ve smyslu zákona o azylu. Společenskou škodlivost skutku vyhodnotil žalovaný jako vysokou s ohledem na následky a s ohledem na motiv činu. Ukrajinské orgány označily za motiv skutku „náhlé nepřátelství“. Sám žalobce uvedl, že se činu dopustil ze vzteku, protože mu poškozený dlužil peníze a skrýval se před ním, a protože jej poškozený provokoval svým vzhledem. Ze zranění poškozeného je zřejmé, že šlo o útok poměrně vysoké intenzity do oblasti, kde se nacházejí životně důležité orgány. Ačkoliv žalobce tvrdí, že nejednal v úmyslu, nebylo na žalovaném, aby toto tvrzení žalobce nějakým způsobem prokazoval. Takové posouzení přísluší výhradně trestnímu soudu, který bude v dané věci rozhodovat. Postačuje, že existuje důvodné podezření, že jednání žalobce bylo úmyslné.

54. V případě aplikace § 15a zákona o azylu je tedy nutné, aby správní orgány přistoupily k individuálnímu posouzení každého jednotlivého případu. Krajský soud má přitom za to, že žalovaný v případě žalobce postupoval dostatečně individualizovaně a zhodnotil trestný čin, ze kterého je žalobce podezřelý, ze všech stránek. Hodnocení žalovaného lze proto považovat za dostatečné.

V. Závěr a náklady řízení

55. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
56. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 23. června 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce